

ORDINÆRT TILSYN 2022

Private dagtilbud i Fredericia Kommune.

Indholdsfortegnelse

1 INTRODUKTION	3
2 STRUKTUREL KVALITET	4
2.1 Normering og gruppestørrelse og -organisering	4
2.2 Uddannelse, efteruddannelse og personalestabilitet	5
2.3 Andre rammevilkår	6
3 PROCESKVALITET	8
3.1 Pædagogisk læringsmiljøvurdering (PLV)	8
3.1.1 Resultater opdelt på de enkelte temaer	8
3.2 Forældretilfredshedsundersøgelse (BTU)	12
3.3 Børneperspektivet	13
3.3.1 Resultater opdelt på de enkelte temaer	13
4 RESULTATKVALITET	16
4.1 Sprog vurdering 3-6	16
4.1.1 Resultater - Historisk udvikling	16
4.1.2 Resultater - opdelt på alder	16
4.1.3 Resultater - opdelt på køn	17
4.2 SprogTrappen	17
4.2.1 Resultater - Historisk udvikling	17
4.2.2 Resultater - opdelt på alder	18
4.2.3 Resultater - opdelt på køn	18

1 INTRODUKTION

Forskning om kvalitet i dagtilbud kan opdeles i 3 elementer; strukturel kvalitet, proceskvalitet og resultatkvalitet. Strukturkvalitet omhandler de forhold, den pædagogiske praksis arbejder indenfor. Det kunne fx være fysiske rammer, normering og uddannelse af personalet. Proceskvalitet handler om den pædagogiske kvalitet herunder interaktioner mellem børn og voksne og børns sociale og emotionelle udvikling gennem leg og aktiviteter. Resultatkvalitet handler om, hvorvidt børnene bliver skoleparate og udvikler f.eks. sproglige kompetencer af at gå i dagtilbud. Strukturel kvalitet og proceskvalitet er i høj grad en forudsætning for resultatkvalitet, men man kan også til en vis grad arbejde målrettet med resultatkvalitet.

2 STRUKTUREL KVALITET

Strukturel kvalitet kan forstås som de rammer og forhold, som den pædagogiske praksis arbejder inden for og er påvirket af økonomi, organisering, ledelse mm. i dagtilbuddet.

2.1 Normering og gruppestørrelse og -organisering

Normering og gruppestørrelse behandles ofte sammen i forskningen i dagtilbud på området, men der anvendes ikke en ensartet måde at udregne normering på. Med normering menes her forholdet mellem antal voksne og børn. Når vi taler om høj normering, mener vi høj personaletæthed – dvs. få børn pr. voksen. Gruppestørrelse er organiseringen af børnene inden for en given normering og kan både omhandle fx antal børn på en stue, antal børn i en specifik aldersgruppe eller gruppesammensætningen i forbindelse med særlige aktiviteter.

Normering, gruppestørrelse og -organisering

		Svar	Bemærkning
Normering	Hvor mange børn er der pr. voksen i dagtilbuddet? (Indeholder dagtilbuddet både vuggestue og børnehave, skriv da vuggestuens normering under "Bemærkninger")	4	Bhv. 2 pæd. og 2 medhj. + leder har 15-20 børnetimer Vg. 2 pæd. og 2 medhj. Køkken mm. 1 medhj. Administrativ leder har 1 ugentlig eftermiddag i vg. og er også sammen med børnene v. ugentlig stuemøde i hhv. bhv. og vg.
Organisering	Hvordan er dagtilbuddets børnegruppe organiseret?	Opdelt på andre måder	Opdelt i vg. med 12 børn og bhv. med pt. 20 børn
Organisering	Er der behov for at ændre på organiseringen af børnegruppen?	Nej	

Note: Figuren viser resultater for perioden 2022.

Kilde: Rambølls Rammevilkår

Noter her dine refleksioner omkring ovenstående resultater og evt. hvilke handlinger de giver anledning til:

Siden ovenstående besvarelse har vi i bhv. været særligt observerende ift. at vi for hver måned ville blive "flere 3-årige". Faktisk ville 1/2 delen af gruppen i løbet af efteråret være 3 årige. Derfor har vi netop igangsat en anderledes rytmisk hverdag ud fra hvad der giver mening/er behov for for den gruppe af 3 årige vi har nu samt selvfølgelig hele gruppesammensætningen. Særligt positionering har været i fokus: hvem er hvor og hvornår. Vi har også været optaget af de mindstes rytme og behov. Hvordan passer det ind i et børneliv i en børnehave. Vi har talt børnehaveparathed - med alt hvad der kan ligge i det: Modenhed (brug af sut, ble, middagslur), sprog, motorik, sociale færdigheder. Børnene har brug for "at være til stede i deres krop - og mindre i deres hoved". Derfor har vi igangsat gåtur til græsbackerne hver dag for de 3 årige sammen med 1 pæd. og 1 medhj. De 4 og 5-årige er hjemme i Tommelise, hvor de kan lege indenfor, hjælpe i køkkenet mm. Dog ud fra stadig samme ugerytme: Maledag, bagedag, skuredag, tegnedag & rullebakkedag. Alt

dette giver så mere plads til de enkelte aldersgrupper og samtidig kan de ældste være i haven over middag med 1 pæd. og 1 medhj. og de små bliver puttet til middagspause/lur på fast plads på stuen af anden pæd. og medhj. Undervejs er også vores 5 års klub, som vil få deres eget rum ovenpå sammen med 1 voksen. Her vil der være mulighed for at lege, tegne, male, sy, reparere legetøj mm. Vg. har valgt at sidde ved 2 borde i stedet for 4 i alle spisesituationer for at tilgodese at børnene har flere at spejle sig i, samt at der altid er nok voksne ved bordet samt at barnet kan beholde sin vanlige plads dagen igennem. Stuen ser nu mindre rodet ud hvilket giver et mere harmonisk og æstetisk udtryk for både små og store.

2.2 Uddannelse, efteruddannelse og personalestabilitet

Betydningen af, om dagtilbudspersonalet er uddannet eller uddannet, har været genstand for flere undersøgelser. Under dette tema beskriver vi, hvad forskningen siger om betydningen af personalets grunduddannelse, deres løbende uddannelse og træning i dagtilbuddet samt betydningen af personalestabiliteten i et dagtilbud. Med personalestabilitet tænkes der på, hvorvidt der er stort sygefravær i en personalegruppe eller stor udskiftning af medarbejdere i et dagtilbud.

Uddannelse og efteruddannelse

		Svar	Bemærkning
Fordel dagtilbuddets medarbejdere med hensyn til relevant pædagogisk personale	Ingen pædagogfaglig udd.	3	
	Studerende	0	
	Anden pædagogisk grundudd.	1	
	Seminarieudd. pædagog	5	
	Videregående udd.	0	
	Anden relevant udd.	1	
Er fordelingen mellem uddannede og ikke-uddannede i overensstemmelse med kommunens retningslinjer?		Ja	

Note: Figuren viser resultater for perioden 2022.

Kilde: Rambølls Rammevilkår

Personalestabilitet

	Svar	Bemærkning
Hvor mange opsigelser har der været det sidste år?	1	

Er der behov for at gøre en ekstra indsats for at nedbringe antallet af opsigelser?	Nej	
Er der behov for at gøre en ekstra indsats for at nedbringe sygefraværet?	Nej	Men dog med fokus på "for meget sygdom"

Note: Figuren viser resultater for perioden 2022.
Kilde: Rambølls Rammevilkår

Medarbejderinddragelse, tillidsrepræsentant og arbejdsmiljørepræsentant

	Svar	Bemærkning
Arbejder I struktureret med medarbejderinddragelse i ledelsen af dagtilbuddet?	Ja	Vi har en medarbejderrepræsentant i bestyrelsen og referater fra bestyrelsesmøder fremlægges på personalemøderne. På den måde er der en god forbindelse mellem medarbejdere og bestyrelse. Vi er ved at oprette en arbejdsmiljøorganisation, da vi nu er 9 fastansatte, 2 timeansatte + 1 vikar
Afsættes der timer til tillidsrepræsentantarbejde i dagtilbuddet?	Nej	
Afsættes der timer til arbejdsmiljørepræsentantarbejde i dagtilbuddet?	Ja	
Afholdes der årlige medarbejderudviklingssamtaler (MUS)?	Ja	Hvert år i jan./feb. Og i år har der også været yderligere trivselssamtale i aug./sept.

Note: Figuren viser resultater for perioden 2022.
Kilde: Rambølls Rammevilkår

Noter her dine refleksioner omkring ovenstående resultater og evt. hvilke handlinger de giver anledning til:

Qua at vi nu er flere faste medarbejdere skal 2 i det nye år sendes på arbejdsmiljøkursus.

Omkring sygdom har vi i vores rammer og retningslinjer sygefraværspolitik som vi forholder os til.

Tommelise's administrative leder ajourfører månedsvis personalefravær ift. sygdom., så der er fokus på dette henover året. Ved behov indkaldes der til opklarende samtale.

2.3 Andre rammevilkår

Skoleudsættelser

	Svar	Bemærkning
Er antallet af skoleudsættelser i det forløbne år tilfredsstillende?	Ja	

Note: Figuren viser resultater for perioden 2022.

Kilde: Rambølls Rammevilkår

Noter her dine refleksioner omkring ovenstående resultater og evt. hvilke handlinger de giver anledning til:

I år har vi efter ønske fra forældre haft 1 skoleudsættelse pga. mulig flytning til udlandet i kommende år. Barnet er fra anden kommune.

3 PROCESKVALITET

Proceskvalitet er udtryk for den kvalitet, der findes i det pædagogiske arbejde, og som opstår bl.a. i relationer mellem børn og voksne og gennem læringsmiljøets stimulering af børns sprog og generelle kompetenceudvikling.

Proceskvalitet omfatter også kvaliteten af de pædagogiske kompetencer med hensyn til interaktion med børn i forbindelse med leg og læring. Til at kigge på proceskvaliteten kan forskellige miljøvurderinger inddrages i arbejdet med udvikling af kvalitet i dagtilbud.

3.1 Pædagogisk læringsmiljøvurdering (PLV)

Rambøll Pædagogisk Læringsmiljøvurdering (PLV) er en undersøgelse henvendt til det pædagogiske personale (ledere, medarbejder og observatører). PLV'en tager afsæt i det lovpligtige arbejde med læreplanen og er en udvidelse til det dokumentations- og evalueringsarbejde, der allerede foregår i dagtilbuddet.

PLV'en, som nedenstående resultater tager udgangspunkt i, bygger på indholdet fra den pædagogiske læreplan, det pædagogiske grundlag fra EVA og spørgsmål fra VIVE's rapport om faglig ledelse.

Antal pædagogiske læringsmiljøvurderinger

	Antal svar	Svarprocent
Fagpersonale	11	100%
- Ledere	1	100%
- Medarbejdere	9	100%
- Observatører	1	100%

Note: Figuren viser resultater for perioden 2022. Resultaterne er baseret på både lederne, medarbejderne og observatørernes besvarelser.

Kilde: Rambølls Pædagogiske Læringsmiljøvurdering

Overordnede resultater

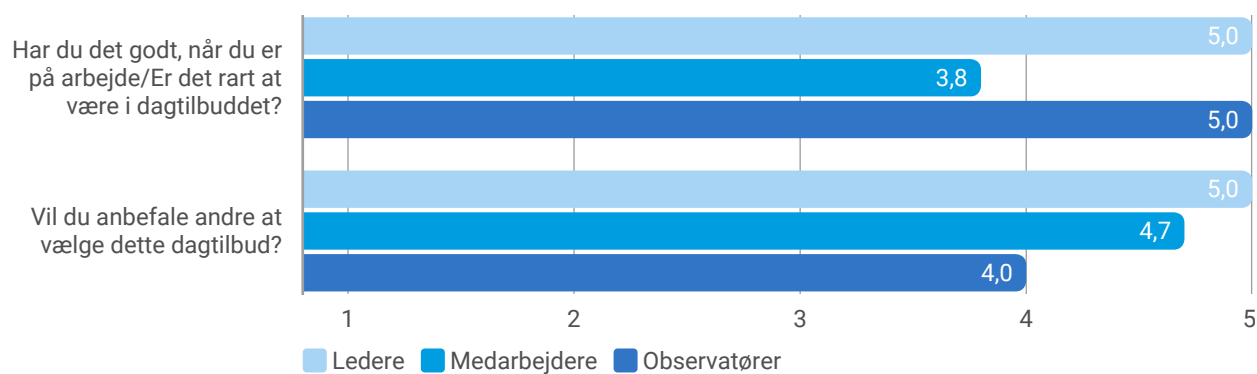
Tema	Ledere	Medarbejdere	Observatører
Overordnet trivsel og tilfredshed	5,0	4,2	4,5
Det pædagogiske grundlag	4,4	4,0	3,8
Fokusområder	4,7	4,1	4,5
De seks læreplanstemaer	4,6	4,2	3,9
Faglig ledelse	3,8	3,9	

Note: Figuren viser resultater for perioden 2022. Resultaterne er baseret på både lederne, medarbejderne og observatørernes besvarelser.

Kilde: Rambølls Pædagogiske Læringsmiljøvurdering

3.1.1 Resultater opdelt på de enkelte temaer

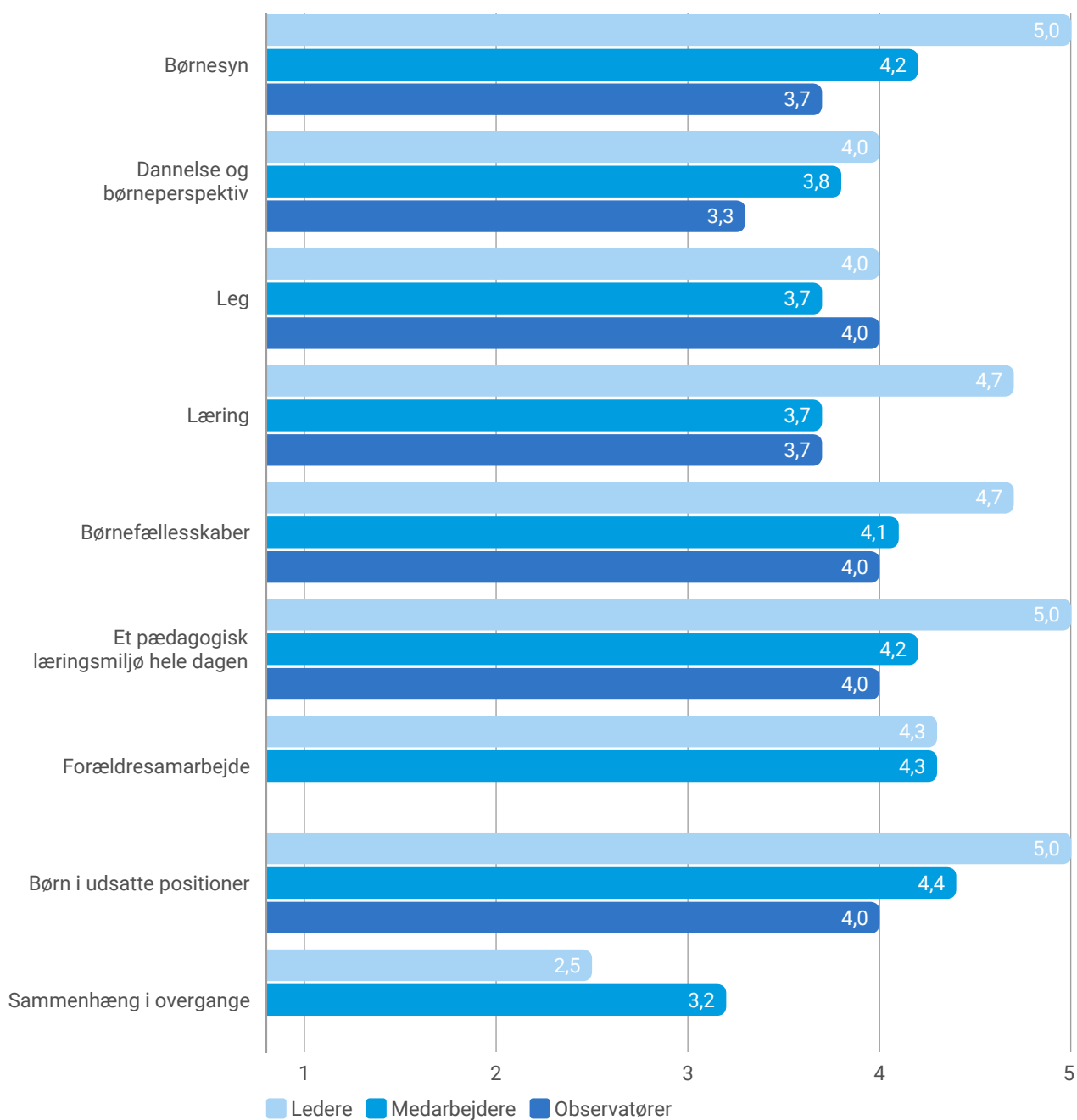
Overordnet trivsel/tilfredshed på tværs af ledere, medarbejdere og observatører

Note: Figuren viser resultater for perioden 2022. Resultaterne er baseret på både lederne, medarbejderne og observatørernes besvarelser. Ledere og medarbejdere får stillet spørgsmålet *Har du det godt, når du er på arbejde?*, mens observatørerne får stillet spørgsmålet *Er det rart at være i dagtilbuddet?*

Kilde: Rambølls Pædagogiske Læringsmiljøvurdering

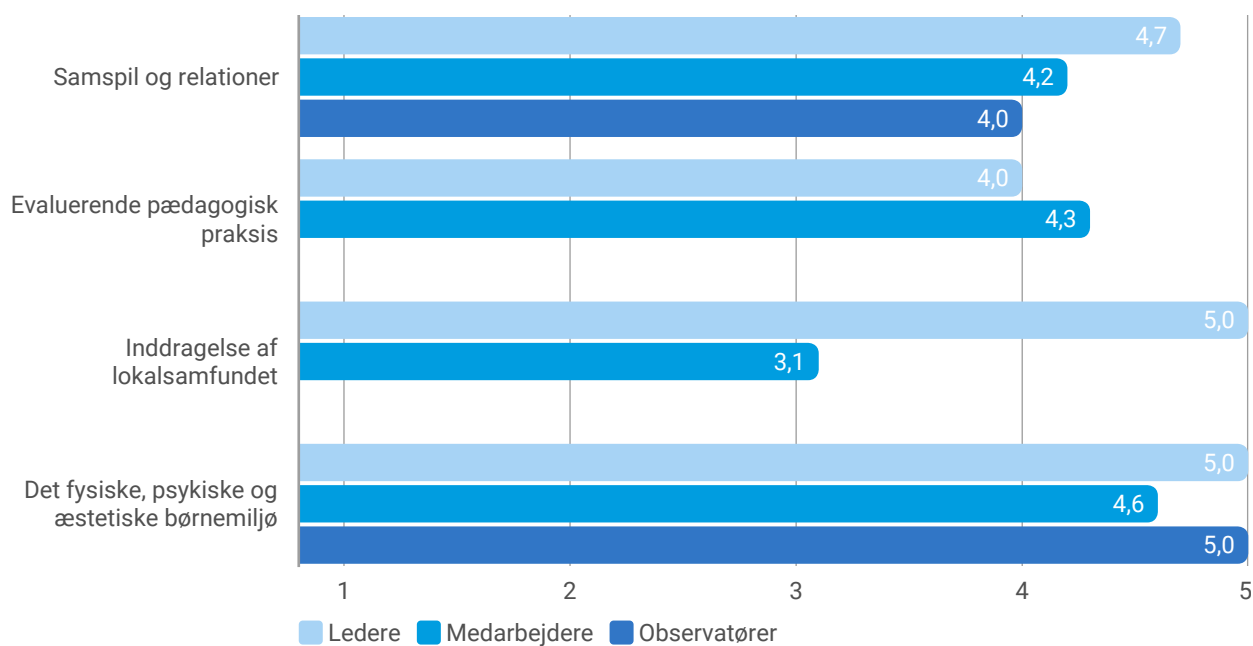
Gennemsnitsscore for deltemaerne i Det pædagogiske grundlag

Note: Figuren viser resultater for perioden 2022. Resultaterne er baseret på både lederne, medarbejderne og observatørernes besvarelser.

Kilde: Rambølls Pædagogiske Læringsmiljøvurdering

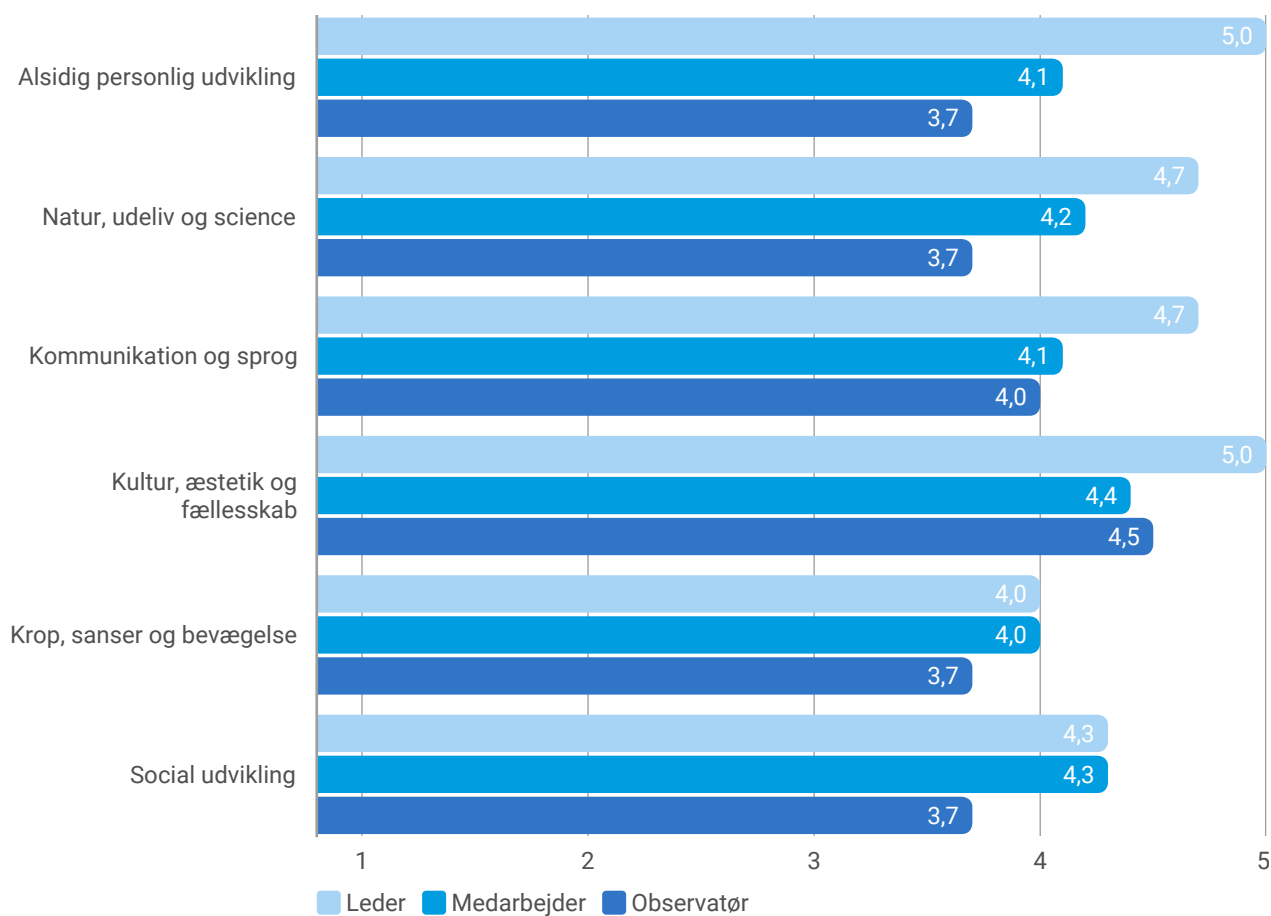
Gennemsnitsscore for deltemaerne i Fokusområder

Note: Figuren viser resultater for perioden 2022. Resultaterne er baseret på både lederne, medarbejderne og observatørernes besvarelser.

Kilde: Rambølls Pædagogiske Læringsmiljøvurdering

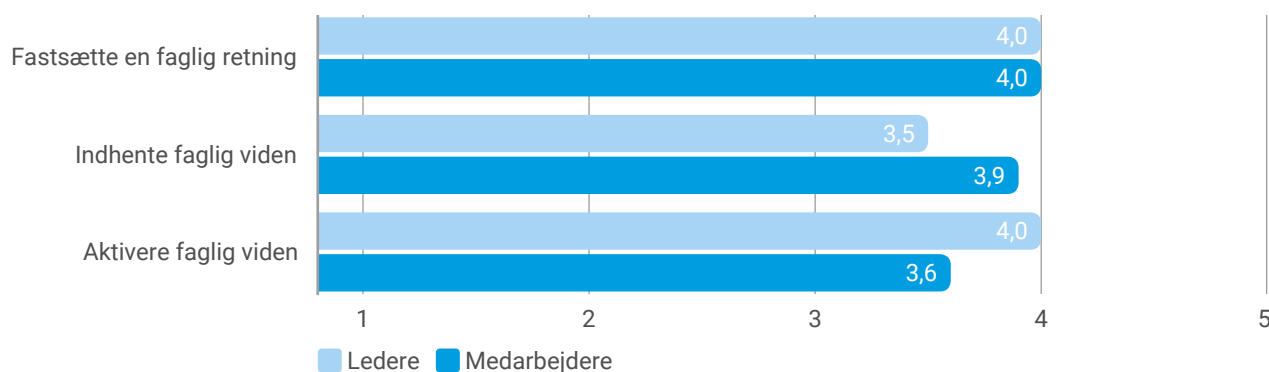
Gennemsnitscore for deltemaerne i De seks læreplanstemaer

Note: Figuren viser resultater for perioden 2022. Resultaterne er baseret på både lederne, medarbejderne og observatørernes besvarelser.

Kilde: Rambølls Pædagogiske Læringsmiljøvurdering

Gennemsnitsscore for deltemaerne i Faglig ledelse

Note: Figuren viser resultater for perioden 2022. Resultaterne er baseret på både lederne, medarbejderne og observatørernes besvarelser.

Kilde: Rambølls Pædagogiske Læringsmiljøvurdering

Noter her dine refleksioner omkring ovenstående resultater og evt. hvilke handlinger de giver anledning til:

Tommelise har en general nysgerrighed omkring observatørs score, som i det set på dagen ligger under både leder og personales "hverdags"-bedømmelse. Bla. Social udvikling, Krop, sanser og bevægelse, Natur, udeliv og science. Opmærksomhed omkring videreudvikling af pæd. læreplaner i bhv. (indtil videre håndskrevet.. og et stykke arbejde henover det kommende år skal gøres)

Inddragelse af lokalområdet: Vi benytter nabolade og have, høns/æg, vi benytter privat skov og naturområde samt en genbo's meget store naturgrund. Vi besøger tømrerværksted årligt med de store børn ift. at lave sværd til Michaelsfesten. Og er hvert år på høsttur til Kringsminde. Har før corona også været på Kringsminde i foråret med de store børn for at se de klippede får o.a.

Og nej, vi besøger ikke plejehjem, Brugsen ol. Bibliotek måske i kommende år.

3.2 Forældretilfredshedsundersøgelse (BTU)

Et velfungerende samarbejde mellem forældre og det pædagogiske personale er en af de vigtigste faktorer for at skabe positive og trygge rammer for børn i dagtilbud, viser forskning. Et godt samspil mellem hjemmet og dagligdagen i dagtilbuddet bidrager ligeledes til at skabe et dagtilbud af høj kvalitet, hvor der er et godt læringsmiljø, og hvor børnene trives. Til at belyse forældrenes tilfredshed med kommunens dagtilbud anvendes KL's spørgeramme som resultaterne i dette afsnit afspejler.

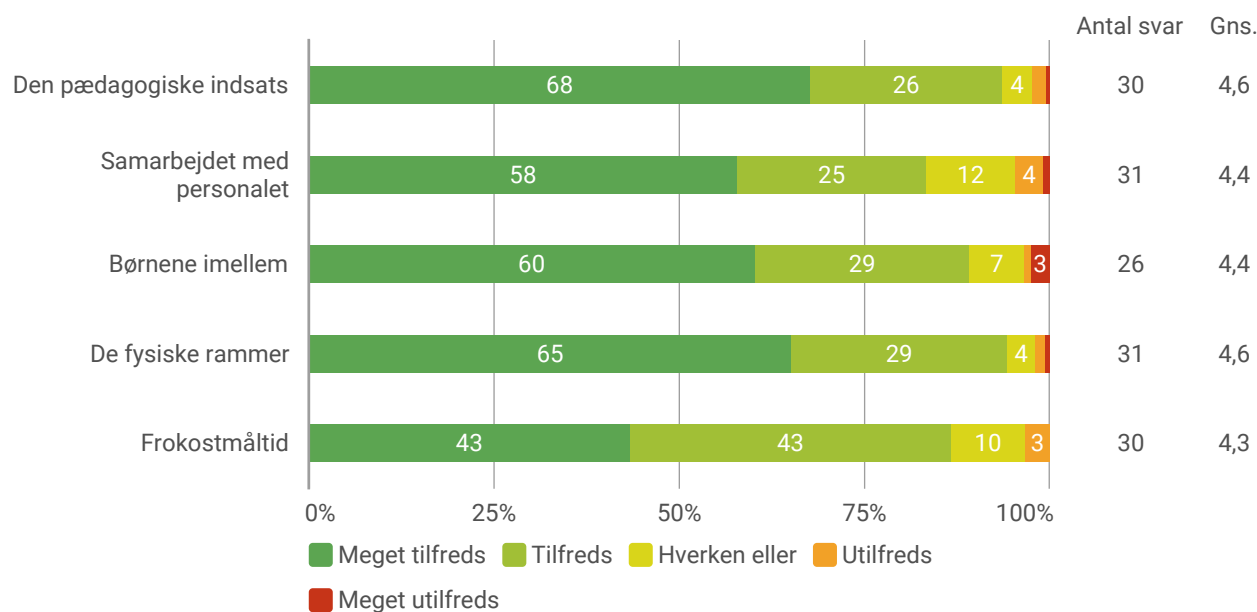
Antal inviteret og antal svar

	Antal inviterede	Antal svar
Antal	32	31

Note: Figuren viser resultater for perioden 2021. Resultaterne er baseret på forældrenes besvarelser.

Kilde: Rambølls Forældretilfredshedsundersøgelse

Samlede resultater

Note: Figuren viser resultater for perioden 2021. Resultaterne er baseret på forældrenes besvarelser.

Kilde: Rambølls Forældretilfredshedsundersøgelse

Noter her dine refleksioner omkring ovenstående resultater og evt. hvilke handlinger de giver anledning til:

Først og fremmest en stor tilfredshed for det arbejde som vi gør i Tommelise - at det bliver vi anerkendt.

En forundring over det røde 3 tal v. børnene imellem.

En nysgerrighed på det som ligger i det som ikke er de 2 grønne farver. Hvordan får vi de sidste med - og hvordan får vi dem til at udtrykke det til os mundtligt?

3.3 Børneperspektivet

I Danmark har vi en lovgivning, der slår fast, at børns oplevelser skal inddrages i arbejdet med at skabe et godt pædagogisk læringsmiljø. Ifølge forskning konkluderes det at kvaliteten i dagtilbuddet hænger tæt sammen med de voksnes evne til at inddrage børnene og deres perspektiver i hverdagen.

Børnenes perspektiv på egen trivsel i dagtilbuddet er indhentet via Rambøll Hjernen&Hjertets interaktive og talende spørgeskema til børn. Spørgerammen er inspireret af materialer fra DCUM og børneforskning.

Antal besvarelser

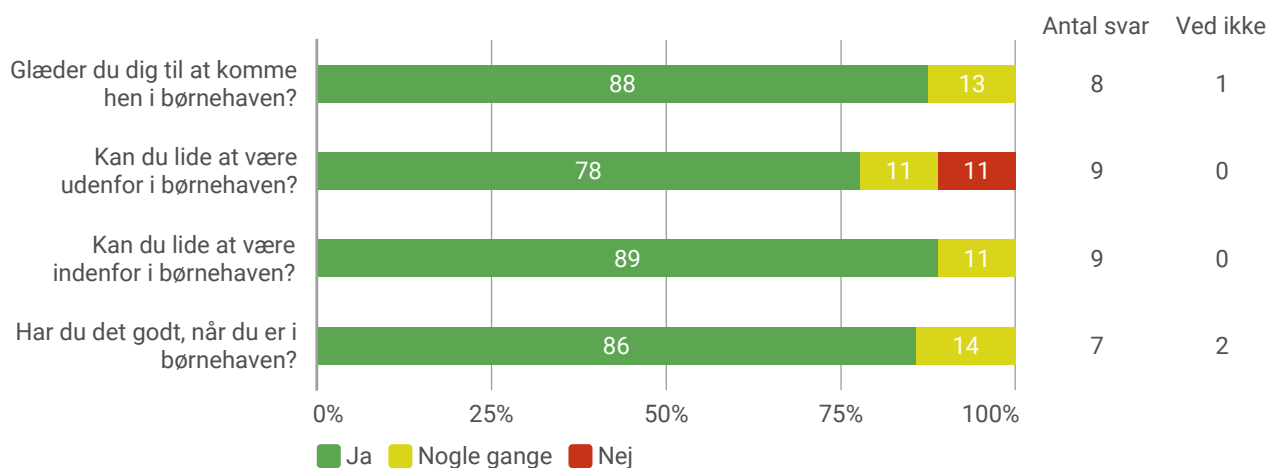
Antal besvarelser	
Tommelise	9

Note: Figuren viser resultater for perioden 2022 og 2021.

Kilde: Rambølls Børnespørgeskema

3.3.1 Resultater opdelt på de enkelte temaer

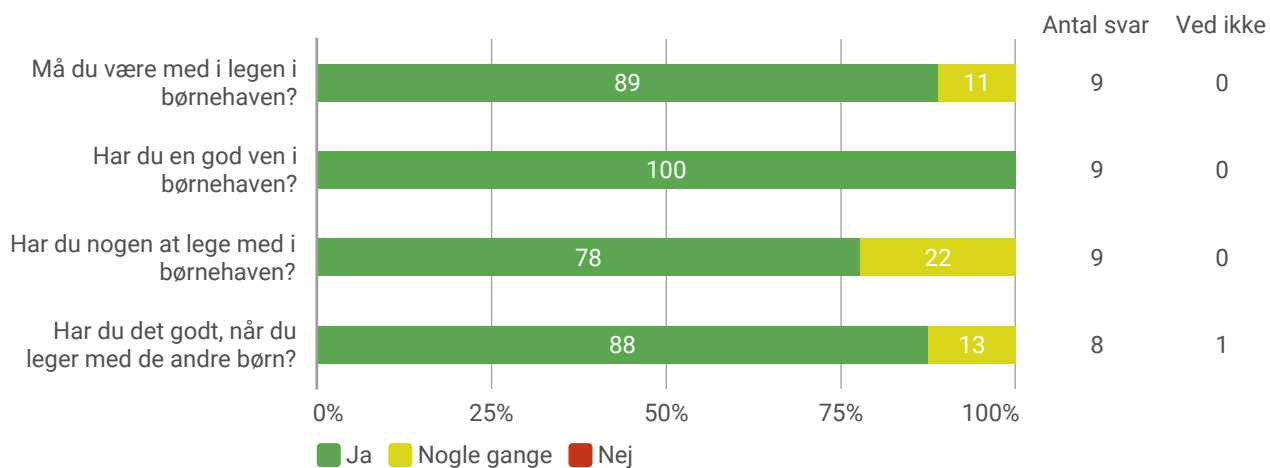
Overordnet trivsel

Note: Figuren viser resultater for perioden 2022 og 2021.

Kilde: Rambølls Børnespørgeskema

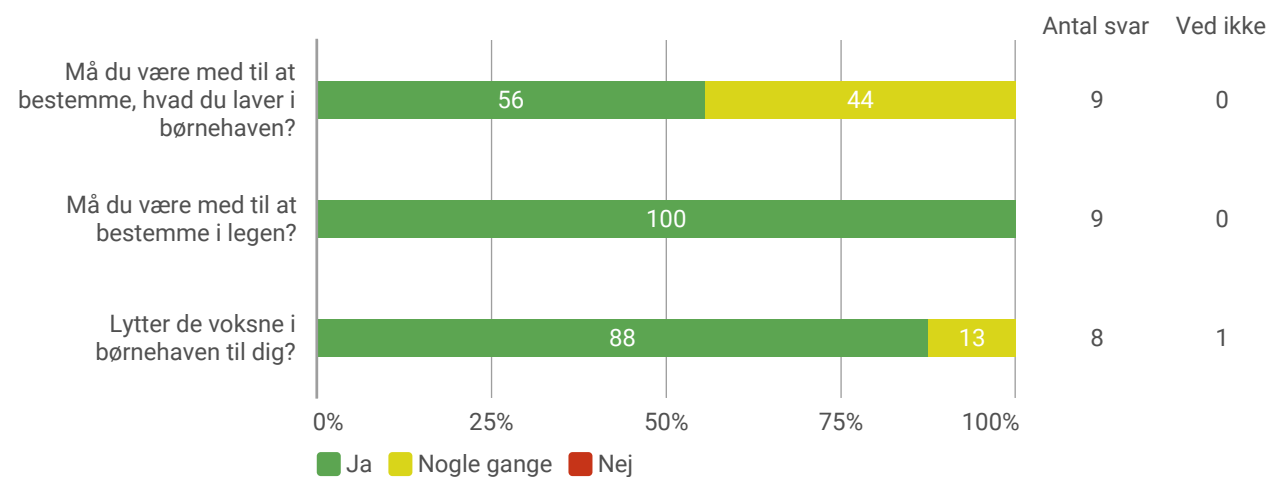
Venskab og leg

Note: Figuren viser resultater for perioden 2022 og 2021.

Kilde: Rambølls Børnespørgeskema

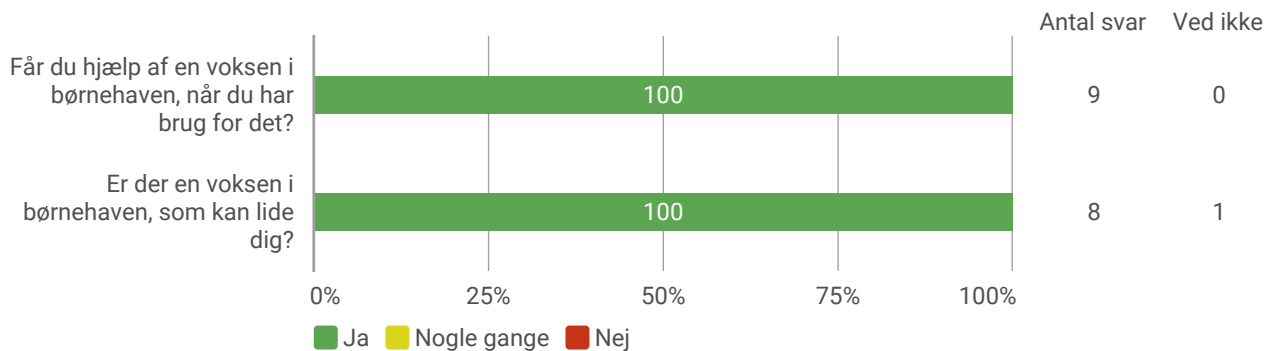
Medbestemmelse

Note: Figuren viser resultater for perioden 2022 og 2021.

Kilde: Rambølls Børnespørgeskema

Omsorg og støtte fra de voksne

Note: Figuren viser resultater for perioden 2022 og 2021.

Kilde: Rambølls Børnespørgeskema

Noter her dine refleksioner omkring ovenstående resultater og evt. hvilke handlinger de giver anledning til:

Det stemmer overens med det billede vi har af børnenes hverdag i Tommelise.

Og at alle har en god ven i bhv. samt at barnet altid får hjælp af en voksen når det har brug for det. Det ligger sig helt op ad hvordan vi arbejder omkring og med børnene i vores hverdag.

Vi er gode til at positionere os hen over hele dagen, og derfor ser vi altid børnene.

Tilføjelse: Alle børnene var i tvivl om hvad det betød at: Om en voksen lyttede til dem - hvad betyder det? Det er blevet forklaret:) Til gengæld var ingen i tvivl om at der var en voksen i nærheden som altid er klar til at hjælpe:)

4 RESULTATKVALITET

Resultat kvalitet omhandler børnenes udbytte ved at gå i dagtilbud, både her og nu og på længere sigt. Det gælder børns trivsel, læring og udvikling – kognitivt, socialt og motorisk.

4.1 Sprog vurdering 3-6

Antal sprog vurderinger fordelt på indsatsgrupper

Note: Figuren viser resultater for perioden 2021.

Kilde: Rambøll Sprog.

4.1.1 Resultater - Historisk udvikling

Resultater for Talesproglige færdigheder opdelt på indsatsgrupper

Note: Figuren viser resultater for perioden 2021, 2020 og 2019.

Kilde: Rambøll Sprog.

Resultater for Før-skriftlige færdigheder opdelt på indsatsgrupper

Note: Figuren viser resultater for perioden 2021, 2020 og 2019.

OBS: Vær opmærksom på at de 3-årige ikke placeres i en indsatsgruppe for Før-skriftlige færdigheder og derfor ikke indgår i denne visning.

Kilde: Rambøll Sprog.

Noter her dine refleksioner omkring ovenstående resultater og evt. hvilke handlinger de giver anledning til:

Det er nyt i bhv. at vi nu arbejder systematisk med sprog da vi netop i år har fået 1 pædagog uddannet.

I vores hverdag er der hver anden uge afsat tid til sprog arbejde med børnene.

I Tommelise har vi i 2022 haft 3 sprog vurderede børn - vurderet af vores sprog pædagog. Ydermere har talepæd. vurderet 1 barn i samarbejde med forældre og personale. Forløb ang. dette følger. Lige på trapperne er 2 nye børn hvor vi har benyttet Palle Post ift. udtale.

4.1.2 Resultater - opdelt på alder

Resultater for Talesproglige færdigheder opdelt på indsatsgrupper

Note: Figuren viser resultater for perioden 2021.

Kilde: Rambøll Sprog.

Resultater for Før-skriftlige færdigheder opdelt på indsatsgrupper

Note: Figuren viser resultater for perioden 2021.

OBS: Vær opmærksom på at de 3-årige ikke placeres i en indsatsgruppe for Før-skriftlige færdigheder og derfor ikke indgår i denne

visning.
Kilde: Rambøll Sprog.

Noter her dine refleksioner omkring ovenstående resultater og evt. hvilke handlinger de giver anledning til:

4.1.3 Resultater - opdelt på køn

Resultater for Talesproglige færdigheder opdelt på indsatsgrupper

Note: Figuren viser resultater for perioden 2021.
Kilde: Rambøll Sprog.

Resultater for Før-skriftlige færdigheder opdelt på indsatsgrupper

Note: Figuren viser resultater for perioden 2021.
OBS: Vær opmærksom på at de 3-årige ikke placeres i en indsatsgruppe for Før-skriftlige færdigheder og derfor ikke indgår i denne visning.
Kilde: Rambøll Sprog.

Noter her dine refleksioner omkring ovenstående resultater og evt. hvilke handlinger de giver anledning til:

4.2 SprogTrappen

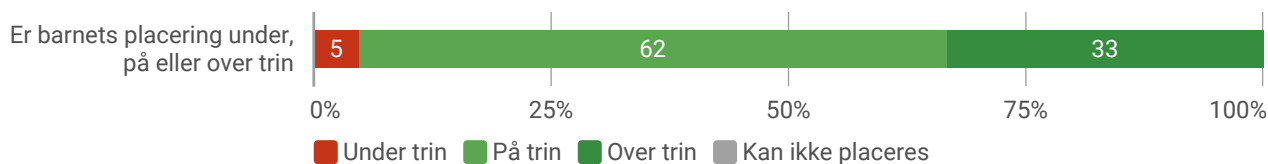
Antal SprogTrappe-vurderinger

Vurderet (Sprogtrappen)	
Antal	10

Note: Figuren viser resultater for perioden 2021.
Kilde: Rambøll SprogTrappen.

4.2.1 Resultater - Historisk udvikling

Antal SprogTrappe-vurderinger

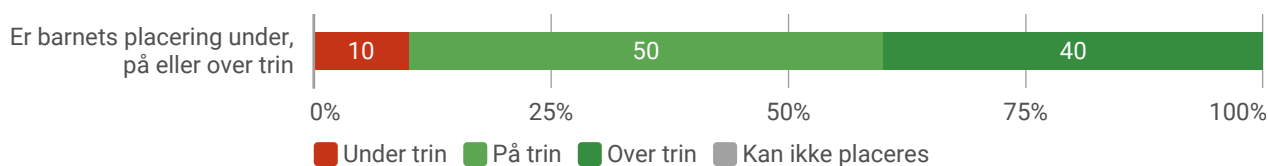

Note: Figuren viser resultater for perioden 2021, 2020 og 2019.
Kilde: Rambøll SprogTrappen.

Noter her dine refleksioner omkring ovenstående resultater og evt. hvilke handlinger de giver anledning til:

4.2.2 Resultater - opdelt på alder

Antal SprogTrappe-vurderinger

Note: Figuren viser resultater for perioden 2021.

Kilde: Rambøll SprogTrappen.

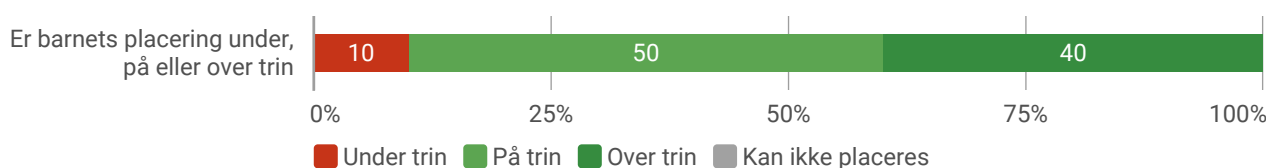
Noter her dine refleksioner omkring ovenstående resultater og evt. hvilke handlinger de giver anledning til:

Vores billede af vores børnegruppe læner sig op ad det historiske billede.

I Tommelise laver vi sprogtrappe på alle vg. børn - og efterfølgende når de kommer i børnehave, så antal af sprogtrapper er væsentligt højere end 11. Enkelte har også 3 sprogtrapper.

4.2.3 Resultater - opdelt på køn

Antal SprogTrappe-vurderinger

Note: Figuren viser resultater for perioden 2021.

Kilde: Rambøll SprogTrappen.

Noter her dine refleksioner omkring ovenstående resultater og evt. hvilke handlinger de giver anledning til:

Medbestemmelse i børnehaven - en dag i Tommelise:

Når børnene møder ind om morgenen, har den der åbner i børnehaven som regel sat lege- og tegnesager frem. Børnene bestemmer selv hvad de har lyst til at lave. Det kan også være at læse en bog. Til morgensang synger vi en række sange, der passer til årstiden, og hvis der er et barn der kommer med et forslag, synger vi også den sang.

Efter morgensamling sætter vi os op til bordet, hvor vi skal have formiddagsmad. Her bestemmer børnene selv om de vil have noget at spise og hvad de vil have at spise. Man kan vælge mellem knækbrød/boller og dertil 2 forskellige slags frugt.

Efter vi har spist skal vi i gang med dagens aktivitet (fx skure, tegne, male, bage). Som regel bestemmer de voksne at alle skal deltage i det omfang de kan. Herefter bestemmer børnene selv om de vil lege indenfor eller udenfor, og hvad de vil lege med. Børnene kommer tit og spørger efter en leg, som den voksne skal hjælpe med at igangsætte, men som regel opstår legene på barnets initiativ.

Når vi skal til at spise frokost hjælper alle med at rydde op, og bagefter vasker vi hænder. Herefter sætter alle sig i en kreds på puder på gulvet og kigger i bøger. Børnene tager plads ved spisebordet efter tur, og det er som regel et barn, der hjælper med at vælge op. Barnet bestemmer hvilken måde han/hun vil vælge op efter - om det er farverne på tøjet, hvad man har spist til morgenmad osv.

Derefter spiser vi frokost og barnet bestemmer selv om det vil have vand eller mælk til maden. Ugens menu har faste ugedage, men man vælger selv tilbehøret, f.eks. om man vil have grøntsager til eller brød hvis det er suppedag. På pålægsdage vælger man selv sit pålæg (maks. 2 slags på den samme mad). Her prøves mange smagsvarianter af. De voksne spiser sammen med børnene og viser god bordskik samt hvordan man kan kombinere maden.

Efter frokost leger børnene igen med det de vil, enten inde eller ude, og de voksne sætter nogle gange ting frem, som børnene kan lade sig inspirere af eller lege med. Resten af dagen leger børnene og vi spiser eftermiddagsmad, hvor barnet igen selv bestemmer om det vil have noget at spise eller ej.

Hvis vi går på tur, får de store (5 år+) lov til at bestemme hvem de vil gå med i hånden. Nogle gange skal de vælge en lille (3 år) at gå med, andre gange finder de selv sammen med en.

I Tommelise siger vi næsten altid ja hvis barnet har bestemte ønsker, da medbestemmelse fremmer barnets dannelse.

Eksempler på medbestemmelse i vuggestuen

Morgensamling: Børnene er med til at bestemme nogle af sangene vi synger.

Stille stunder ved bordet: Børnene bestemmer selv hvad de vil have af legetøj, puslespil eller brikker.

Oprydning: De ældste hjælper med at stille tingene på bordet ved måltiderne. Her er de med til at bestemme hvad de vil hjælpe med.

Puttetid: Et barn kan godt blive spurgt om det er klar til at blive puttet eller vil vente lidt, f.eks. hvis det lige er i gang med en god leg.

Valgmuligheder generelt: Fordi de er vuggestuebørn, får de kun 2 muligheder at vælge imellem.

Børnene får lov at vælge den voksne de vil have omsorg af når de har behov for det.

Man må gerne tage en bamse eller dukke med fra stuen, når man skal ud og sove - hvis barnet har et ønske om det (tryghed).

Børneperspektiv i Tommelise

Børneperspektivet kommer til udtryk, når de voksne er sammen med børnene i de daglige gøremål og aktiviteter.

Vi forholder os lyttende, nysgerrige og undrende til det børnene selv giver udtryk for, og tilstræber at være nærværende og anerkendende for at kunne se det enkeltes barns følelser og behov.

Vi er meget optagede af at møde barnet i dets følelsesliv og være indlevende, således barnet føler sig set og forstået. Dertil er det også vigtigt at skelne mellem hvad barnet har lyst til lige nu og her – og hvad barnets reelle behov er.

Omgivelserne er indrettet således at alle ting har sin faste plads. Det meste legetøj står fremme og enkelte ting er i skuffer eller skabe. Hurtigt lærer barnet at dukkerne er i dukkekrogen, puslespil findes i skabet og bøgerne sidder vi med i sofaen eller puderne. Dette er medvirkende til at danne rammen om en overskuelig hverdag, som barnet let kan orientere sig i.

I Tommelise bestræber de voksne sig på at være efterlignelsesværdige i tale og handling. Børn iagttager nemlig ikke blot hvad vi siger, men også det, vi ikke siger, og efterligner det, som vi gør og måden vi gør det på. Det kræver fuld åndsnærværelse hos den voksne at interagere hensigtsmæssigt med hinanden og det enkelte barn. Al opdragelse er selvopdragelse.

Muligheder for fysisk udfoldelse i Tommelise

I Tommelise tillægger vi stor vægt, at der er plads til fysisk udfoldelse og at børn får prøvet deres muligheder og begrænsninger af.

I børnehavens inderum er pladsen primært til leg, samling og fordybelse. Dog giver vores møbler god mulighed for fysisk udfoldelse og afprøvning af kræfter: De fleste af vores møbler er flytbare, og børnene elsker at bygge huler eller baner af dem. Sofaen og de bløde puder kan bruges til hoppelege eller huler. I garderoben og på toilettet har vi skamler børnene bruger, når der skal vaskes hænder eller hjælpes med at få bukseben ud over støvlerne.

I haven er der plads til at løbe lige der hen hvor benene vil. Sidste år købte vi en trehjulet cykel med anhænger og to 'buggy'er' som man kan køre hinanden rundt i. Den som sidder i buggy'en styrer retningen og den der skubber bestemmer farten. Buggy'erne bruger børnene flittigt hver dag.

For mange af børnene har det været en udfordring at lære at få pedalerne på cyklen til at makke ret. Dette bekræfter os i, at det var et fornuftigt køb. Nu kan selv de mindste finde ud af det - og det kræver mange kræfter med et andet barn bagpå og måske endda et tredje i en trailer.

Der er ligeledes plads til at bruge sine armkræfter, hvis børnene vil hjælpe med havearbejde. Vi har investeret i flere trillebører og haveredskaber til børn i en god kvalitet. Her viser de voksne hvordan redskaberne bruges. Desuden bruger børnene vores trækvogne rigtig meget - både til at transportere hinanden samt ting og sager i. Andre gange vil man også gerne bare trækkes af en voksen.

I haven har vi flere hængekøjer. Her kan børnene finde ro, men har også mulighed for at styrke vestibulærsansen. Vi har oplevet flere børn være skeptiske overfor køjerne, når de starter hos os - til at de svinger sig med stor fart inden de forlader os igen ved skolestart. I starten skal man have hjælp fra en voksen til at gynge hængekøjen - men snart får man lært selv at bruge benene og hele kroppen.

Rundt om sandkassen får børnene trænet deres balance. Kanten er bygget af tykke pæle i solidt Robinietræ i forskellige højder. De store vuggestuebørn og mindste børnehavebørn elsker at udfordre deres balance. I starten med en voksen i begge hænder, så kun den ene, for til sidst at klare hele runden selv. Og bedst af alt - slutte af med et ordentligt hop ned i sandkassen.

Nogle af havens træer kan man klatre i, hvis man selv kan komme op. Det er skønt at opleve hvordan børnene efterhånden afprøver deres kræfter jo ældre de bliver, fordi benene og armene pludselig kan nå. Børnene elsker også at bestige 'klatreklumpen' og 'dragetræet'.

Rundt omkring finder børnene brædder eller træstubbe, og bygger rutsjebaner, vipper, balancebomme eller tarzanbaner. Det er kun fantasien der sætter grænserne - og måske skal man have lidt hjælp fra en voksen som gerne guider og viser hvordan.

I vinterhalvåret tager vi hver fredag på tur til 'rullebakken' i skoven. Her er rig mulighed for en rask gåtur på forskellige udfordrende underlag. Når det regner sumper jorden til, og så er det med at holde balancen uden at glide, eller passe på at gummistøvlerne ikke bliver spist af naturen. I frosten fryser det hele og man kan gå på toppene af de dybe spor i skoven. Børnene elsker disse forskellige terræner, fordi de skaber grobund

for god leg - her er det fysisk udfordrende blot en glædelig sidegevinst.

I skoven klatrer børnene også på skrænterne og trækker sig op af forskellige reb på de stejleste. Er man rigtig modig kan man trille ned på siden. Og ellers kan man rutsje på numsen ned så selv den bedste flyverdragt må lade livet før eller siden.

I sommerhalvåret er vi på stranden. Vejen der ned går igennem skoven og til sidst op af de stejleste græsbakker. Børnene vælger altid at bestige den stejleste græsbakke - så kan man få ekstra meget fart på når man løber ned ad igen. Ved vandet graver børnene sejlrender i sandet med de bare næver og ser vandet opsluge sandet hvis de graver for langsomt.

Høfderne er også vel besøgt af de modigste børn. De bare tæer hjælper børnene til at gribe godt fat om de store sten. I vandet mellem stenene fanges der krabber med muslinger og medbragt 'fiskegrej'.

Vi voksne glædes hver dag over at se børnene besejre naturen og rykke egne grænser med alle kroppens fantastiske evner. Den stolthed der lyser ud af dem, når de kan noget nyt, giver solskin også på de sure regnvejrskage i haven.

I vuggestuen bruges uderummet ligesom i børnehaven. Inderummet fungerer lidt anderledes og tilpasset vuggestuebørn. Her må man kravle på de fleste møbler. Der er også rum til at løbe - når pladsen tillader det - og et ekstra værelse til at tage et lille hvil med en bog eller et puslespil. De voksne motiverer hver dag børnene til at klare det meste selv ved f.eks. at kravle op i deres stole, eller på puslebordet - med støtte fra en voksen.

I vores nuværende børnegruppe (0-6 år) oplever vi børnene som værende glade for fysisk udfoldelse, og man kan tydeligt mærke, at de har brug for det i en hverdag derhjemme, der nemt kan blive for stillesiddende.